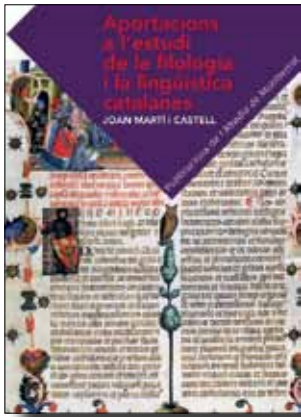

Aportacions

Joan Martí i Castell,
Aportacions a l'estudi de la filologia i la lingüística catalanes,
Diputació de Tarragona - Publicacions de l'Abadia de Montserrat,
Barcelona 2014.

L'acreditat filòleg i lingüista Joan Martí i Castell presenta en l'obra *Aportacions a l'estudi de la filologia i la lingüística catalanes*, patrocinada per la Diputació de Tarragona i prologada pel president, un recull d'articles esparsos que ell mateix descriu en la introducció (pp. 7-9). És una obra ben encertada, ja que l'aplec d'aquesta selecció de treballs relacionats temàticament i publicats entre 1985 i 2009 esdevé una eina molt útil per als estudiosos, que passen a disposar d'una obra de consulta fàcil i còmoda, i contri-

bueix també a la seva divulgació. Com indica l'autor, «els criteris de la selecció han estat bàsicament dos: el dels temes que més m'interessen i que, doncs, més m'ocupen, i el d'una cronologia que permeti una perspectiva de contrast quant als arguments i el mètode entre els més antics i els més actuals». Així, atès l'interès multidisciplinari de l'autor, el lector trobarà, entre altres, treballs de l'àmbit de la gramàtica històrica, la història de la llengua i la sociolingüística.

Dins l'àmbit sociolingüístic trobem els treballs següents: «De "Les excel·lències de la llengua catalana"» (pp. 11-38), comentari detallat de l'obra homònima d'Antoni Comas publicada en 1967 sobre l'opressió i valoració del català en el segle XVIII; «Envers la planificació de l'estatus» (pp. 211-243), en què comenta els aspectes sociolingüístics i polítics debatuts en el Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana (pp. 139-169); «Connotacions i derivacions sociolingüístiques dels conceptes "llengua" i "dialecte"» (pp. 36-51), estudi científic d'aquests dos conceptes i de com es manipulen per motius ideològics. I encara hi podríem incloure el treball «Dialectologia social. Estudi de les localitats de Marçà, la Torre de Fontaubella, Margalef de Montsant i Alió» (1986), on l'autor va voler estudiar

«els canvis sistemàtics en els parlars de les generacions més joves» en relació amb certs aspectes fonètics i lèxics dels parlars d'aquestes localitats ben conegudes de l'autor. I també «Normativització (I): l'Institut d'Estudis Catalans, unitat i variació, una qüestió ideològica i política» (pp. 244-268), on retorna a l'estudi dels conceptes de llengua i dialecte i a les reflexions sobre la valoració social de la llengua en relació amb tots els territoris i variacions abans d'endinsar-se en la codificació que en féu l'Institut d'Estudis Catalans, seguint el mestratge de Fabra.

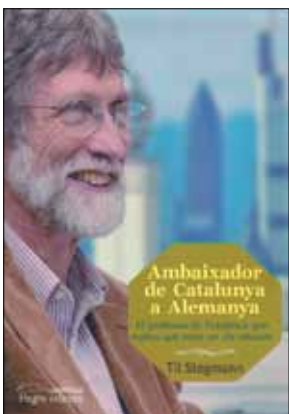
Pel que fa als treballs seleccionats de l'àmbit de la història de la llengua, trobem dos eixos fonamentals: l'estudi lingüístic dels *Usatges de Barcelona* i l'estudi de la importància lingüística de la figura de Ramon Llull, temes als quals l'autor ha dedicat monografies (*Estudi lingüístic dels Usatges de Barcelona* (2002) i *El català medieval. La llengua de Ramon Llull* [1981]). Així, en la «Significació lingüística dels Usatges de Barcelona» (pp. 110-136) comenta la importància d'aquest text en la història de la llengua catalana i en fa una anàlisi lingüística. En «Ramon Llull, creador de la llengua literària» (pp. 93-109) reflexiona sobre els motius que dugueren Ramon Llull a utilitzar el ca-

talà en la seva obra i la importància que tingué aquest fet per a la història de la llengua. I en «Una aproximació a la llengua de Ramon Llull: l'ús de les oracions condicionals amb *si*» (pp. 186-210) exemplifica aquesta transcendència amb l'estudi del procés de desenvolupament de l'oració composta, que és una de les característiques més clares de grau de maduresa d'una llengua.

Ens resten per esmentar encara tres treballs d'aquesta selecció. «Teià versus Taià i la disciplina lingüística» (pp. 71-78), estudi sobre un topònim concret, que cau de ple en l'àmbit de la gramàtica històrica, fet amb rigor científic i metodològic partint de la documentació escrita. «Producció escrita i producció oral» (pp. 79-92), sobre la importància de la documentació escrita per a l'estudi de l'evolució de la llengua i del model de llengua. «Aproximació a Pompeu Fabra» (pp. 152-185), treball que estudia la importància de l'obra i la figura de Fabra per a la història lingüística del català, on parla del procés d'establiment del model lingüístic.

Espero que aquestes pinzellades sobre l'obra engrescaran el lector a fer-ne una lectura i a jutjar per ell mateix les valuoses aportacions recollides en aquesta selecció de treballs. ♦

MAR BATLLE

Ambaixador de Catalunya a Alemanya

Til Stegmann,
Ambaixador de Catalunya a Alemanya,
Pagès Editors,
Lleida 2014.

Til Stegmann va néixer a Barcelona l'any 1941, se'n va a Alemanya quan té deu anys i no descobreix el món català fins l'any 1970. En 1980 la seva aparició en el programa televisiu *Vostè Pregunta* va produir un gran efecte. En aquest llibre explica com va descobrir la identitat catalana que el temps de la dictadura li havia vedat. L'estima per la seva ciutat natal, Barcelona, el porta a acostar-se amb en-

tusiasme a la realitat cultural i històrica dels Països Catalans, incloent-hi la llengua.

Des del moment que fa aquest reciclatge, comença a idear innumbrables activitats de la projecció catalana a Alemanya per a reciclar també els seus compatriotes alemanys i europeus, fomentant així la solidaritat amb una Catalunya lliure: un ambaixador que ja concep Catalunya com a nou Estat europeu. ♦